

משיחת וא"ו תשרי ה'תשמ"ה

בין זיכרונות ילדותי ישנו דבר שאירע בתחילת מלחמת העולם הראשונה, כשהיינו גרים ברוסיה. בכלל, הייתי עסוק בלימודי ביחדרי, ולא ידעתי מה מתרחש בבית; פשוט לא הייתי מעורה בזה, ולא התעניינתי במה שקורה וכו'. אבל היו עניינים יוצאים מן הכלל, שמן ההכרח היה להבחין בהם.

באותה תקופה, בתחילת מלחמת העולם הראשונה, היתה גזירה של השלטון שיהודים שהם אזרחים של מדינות שגובלות במדינות שנלחמות ברוסיה, אינם ראויים לאמון. ולכן, הם חייבים לנסוע עמוק לתוך רוסיה, הרחק מן הגבולות. אזורי הגבולות כללו את פולין וליטא וכולי.

רבים מהם נסעו לאזורים שבהם היה יישוב יהודי גדול. בכללם היתה העיר שבה התגוררנו אנו - דנייפרופטרובסק. הגיע מחנה גדול של נוסעים קראו להם אז "בז'ניצס", מה שנקרא כאן "פליטים". ומאחר שהגיעה בבת אחת כמות גדולה של אנשים - והם היו גדולים גם באיכות: ראשים ורבנים, מלמדים, שוחטים מנהיגים וראשי קהילות וכולי - היה צורך גדול לדאוג שיימצא להם סידור בהקדם הכי אפשרי, ובתכלית השלמות האפשרית באותו זמן.

יחסית למספר היהודים שהתגוררו בעיר, היתה זו עבודה גדולה, משא כבד, לדאוג למספר הגדול של גולים שהגיעו. מיד הוקמו ועדים שונים כדי לארגן את העזרה בכל דבר שהם יצטרכו. בין ראשי הוועדים הללו היתה אמי, שהיום הוא יום הפטירה שלה. ראו אז דבר פלא: מעולם לא ראיתי עד אז עניין של התעסקות במרץ כה גדול, הן ביום והן בלילה. עד כדי כך שלמרות שהעסק העיקרי שלי לא היה בבית אלא ביחדרי וכיוצא בזה, זה היה כה בולט עד שזה נחקק בזיכרוני לכל משך ימי החיים.

נשאלת השאלה האמורה: מה יכולים אנו, כיום, ללמוד מהסיפור האמור בנוגע למעשה בפועל? והנה קולטים שההוראה ברורה מאוד: על כל יהודי - כל אחד מאתנו בתוך כלל ישראל, נאמר ש"גלינו מארצנו"! כל אחד ואחד מאיתנו; בין אם נקרא לזה "פליטים" או "בז'ניצס", אבל בלשון הקודש זה נקרא "גלינו מארצנו"! אמנם נדמה לנו שאין לנו צרכים מיוחדים, מכיוון שאנו חיים במדינה שהיא מדינת חסד, שבה יכול אדם לחיות באופן ש"משאו ומתנו באמונה" מתוך מנוחת הנפש ומנוחת הגוף.

וממילא נדמה שאין לנו שום צרכים. אבל זה עצמו מוכיח עד כמה צמאים אנחנו: אנו כה צמאים עד כדי כך שאנחנו בכלל לא מרגישים את הרעב והצימאון שלנו - הרעב והצימאון האמיתי - ליהדות. ואף על פי שבעזרת השם, ישנם הרבה מוסדות, ולכל אדם יש עניינים של שיעורי תורה והידור בקיום המצוות וכו', עדיין אין להשוות זאת לגילוי אלוקות באמת. אין להשוות זאת להבנה בתורה ולהידור בקיום מצוותיה שיהיה כפי שהקב"ה רוצה באמת, "כמצות רצונך". וכפי שאדמו"ר האמצעי מתאר באריכות כיצד זה היה בזמן שבית המקדש היה קיים.

התרגלנו לחושך הגלות, ולכן נדמה לכל אחד שהוא לומד תורה ביגיעה שלו, ומקיים מצוות בהידור שלו, וזוהי תכלית השלמות אליה ניתן להגיע. אבל אנחנו צריכים לדעת שאיבדנו, רחמנא ליצלן, איבדנו את גילוי האלוקות שהיה נגלה לעיני בשר בזמן שבית המקדש היה קיים עד כדי כך גדול היה הגילוי, עד שראו זאת בעיני בשר: "עשרה ניסים נעשו לאבותינו בבית המקדש"; חלק מהם התרחשו בכל העיר ירושלים - ואותם ראו בעיני בשר.

פרשת זארא

ולאחר שמכירים בכך, כשאנו אומרים בתפילה "את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח", אנו אומרים זאת במלוא הכוונה וההתלהבות, משום שאנו באמת מרגישים מה שהיה לנו בעבר. ולכן, אנחנו זועקים באמת - למרות שזוהי תפילה בלחש - אנו זועקים לא רק משום שהמלים הללו נקבעו על ידי אנשי כנסת הגדולה בתפילת שמונה עשרה, אלא משום שאנחנו מרגישים את הצורך שלנו במה שחסר לנו.

ומה חסר לנו? שיהיה "מהרה תצמיח"! משום שאם תבוא רגע אחד קודם הגאולה האמיתית והשלימה, יתקיים רגע אחד קודם הייעוד "ונגלה כבוד ה', וראו כל בשר יחדיו כי פי ה' דיבר".